

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7924200088
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2024:7924200088.1

Uznesenie

Okresný súd Trebišov v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. pri otcovi, dieťa rodičov: otec B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D., E. F. XXX/X, práv. zast. JUDr. Dušan Szabó, advokát, so sídlom Nemocničná č. X, C. D., matka: G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, doručený súdu dňa 09.01.2024, zamietá.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec podal dňa 09.01.2024 na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd uložil matke povinnosť odovzdať maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, do jeho osobnej starostlivosti a upravil styk matky s maloletou A. každý párný týždeň v sobotu od 08:00 hod. do 18:00 hod..

2. Skutkovo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že naposledy boli rodičovské práva a povinnosti k maloletej A. upravené rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 16P/75/2022, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 30,-Eur mesačne. Rodičia sa dohodli i na úprave styku otca s maloletou. Týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 14.09.2018 sp.zn. 15P/41/2018.

V čase posledného rozhodovania matka žila s druhom v C. v podnájme. Pracovala. So zmenou úpravy súhlasila aj maloletá, ktorá chcela ísť bývať do C.. Po právoplatnosti rozsudku sa maloletá A. presťahovala k matke, bývala na adrese C., G. I. X. Od 01.09.2022 je maloletá žiačkou Základnej školy na J. A. B. I. X K. C.. Styk otca s maloletou sa realizoval v zmysle rozsudku.

V júli 2023 otec zistil, že matka opätovne začala požívať alkohol. Keď mal otec dieťa odovzdať matke, tá otcovi oznámila, že si vytkla členok, je imobilná a bolo by vhodné, ak by dieťa zostalo pri otcovi dlhšiu dobu. Maloletá bola v domácnosti otca do polovice augusta 2023. keď jej dieťa odovzdával matka uznala, že požila alkohol, no bolo to náhodné. Žiadala otca, aby jej poskytol šancu tvrdiac, že začala s liečbou závislosti.

Otec tvrdil, že problémy s alkoholom mala matka aj v mesiacoch máj a jún 2023. Veril, že sa situácia nebude opakovať.

V polovici novembra 2023 otec zistil, že matka opätovne požíva alkohol.

Počas vianočných sviatkov 2023 bola maloletá v domácnosti otca dňa 26.12.2023; otec si dieťa vyzdvihol v obci A. v domácnosti starej matky. S matkou sa nestretol. Telefonicky dohodli, že dieťa vráti matke 01.01.2024. Dňa 31.12.2023 matka telefonicky požiadala otca, aby maloletá zostala v jeho domácnosti až do 03.01.2024, nakoľko onemocnela. Počas rozhovoru mala problém komunikovať, bola pod vplyvom alkoholu, alebo iných látok. V zmysle ústnej dohody zobral otec dňa 03.01.2024 maloletú do C. k matke. Počas cesty dieťa telefonovalo s matkou a následne oznámilo, že sa má obavu sa k nej vrátiť, keďže podľa hlasu je matka pod vplyvom nejakých látok. Trvalo cca 5 minút, kým matka otvorila vchodové

dvere bytového domu. Bolo evidentné, že bola pod vplyvom alkoholu resp. iných látok. Bola neupravená, potácala sa a mala ťažko zrozumiteľnú reč. Maloletá jej oznámila, že s ňou nechce zostať, bojí sa jej. Matka tvrdila, že kvôli chorobe užíva Nurofen, ktorý má na ňu taký vplyv. Keď k nim prišiel matkin druh, matka začala byť agresívna. Maloletá sa zľakla. Matka jej oznámila, že ju nemá rada a keď odíde, nech sa už nevracia. Vzhľadom na zhoršujúcu sa situáciu matkin druh skonštatoval, že bude lepšie ak odídu domov, on ju skúsi ukladiť. Za danej situácie nezostalo otcovi iné, len zobrať dieťa k sebe.

Otec býva v spoločnej domácnosti s G. G. L. v M., v rodinnom dome. Aktuálne žije s nimi v spoločnej domácnosti aj maloletá A., ktorá žiada otca, aby ju neodniesol k matke, chce zostať s otcom. Otec sa snažil situáciu riešiť prostredníctvom starej matky maloletej (z matkinej strany), ktorá ho požiadala, aby ju z toho vynechal.

Maloletá od 03.01.2024 nie je ochotná zostať v C., kde si má plniť povinnú školskú dochádzku. Otec dňa 08.01.2024 riaditeľke základnej školy v C., ktorú dieťa navštevuje, vysvetlil situáciu. Oznámil, že maloletá nebude môcť navštevovať školu v C., nakoľko otec má trvalý pobyt v C. D., dieťa bude navštevovať školu tam. Otec dňa 08.01.2024 so situáciou oboznámil i Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice. Keďže dieťa sa odmieta vrátiť k matke, otcovi nezostáva iné, len maloletú prihlásiť na Základnú školu v C. D., tak aby mohla pokračovať bez dlhšieho prerušenia základnú školskú dochádzku. S matkou sa nie je možné dohodnúť. V C. nemožno od nikoho očakávať, aby zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, aby si mohlo plniť školskú dochádzku v C.. Je preto potrebné riešiť situáciu nariadením neodkladného opatrenia ktorým súd okamžite uloží povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti otca.

3. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mimo plnomocenstva právneho zástupcu otec nepredložil iné listiny.

4. Výkon rodičovských práv a povinností k maloletej A. bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Trebišov, č.k. 16P/75/2022-27 zo dňa 13.06.2022, ktorým bola maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, zverená do osobnej starostlivosti matky. Rodičia sa dohodli, že každý z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej A. sumou 30,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiac vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Rodičia sa dohodli i na úprave styku otca s maloletou. Týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok Okresného súdu Trebišov č.k. 15P/41/2018-152 zo dňa 14.09.2018 vo výrok I, II a III. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.06.2022.

5. Podľa §1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z, Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 324 ods. 1 až 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

15. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

16. Podľa § 367 ods. 5 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

17. Podľa § 329 odsek 1, 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. V prejednávanej prípadе otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej. Návrh vo veci samej ku dňu rozhodovania súdu nebol podaný.

19. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba predbežnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážnejšie pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá.

20. Neodkladné opatrenie má slúžiť na dočasné zabezpečenie ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania, pričom jeho použitie je na mieste, ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Práve táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Len v prípadoch osvedčenia bezprostredného ohrozenia zdravia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste neodkladným opatrením rozhodnúť pred rozhodnutím v merite veci. Základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Neodkladné opatrenie neprejudikuje prípadný úspech, resp. neúspech v konaní o merite veci. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne aj bez vylúču účastníkov konania, čím je daná možnosť súdu rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez toho, že by sa účastníci k návrhu na jeho nariadenie priamo a ústne vyjadrili. Táto skutočnosť je v súlade s účelom neodkladného opatrenia, pretože súd v zákonom stanovenej relatívne krátkej lehote nemá čas na dokazovanie a o nariadení neodkladného opatrenia rozhoduje na základe pravdepodobnosti s tým, že vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je vždy prioritný záujem detí. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je založené na výsledkoch dokazovania, na závere o skutkovom stave a ani na právnom posúdení veci. Nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval aké dôkazy vykoná, ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí. Zmyslom a účelom rozhodovanie o neodkladnom opatrení je rýchla (spravidla neodkladná) a predbežná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritorným rozhodnutím vo veci samej.

21. Vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu dieťaťa, ktorý je prioritný. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

22. Podľa názoru súdu nie sú splnené podmienky na nariadenie žiadaného neodkladného opatrenia. Otec vo svojom návrhu neosvedčil naliehavú potrebu úpravy pomerov účastníkov konania, ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému dieťaťu, ktoré by odôvodňovalo potrebu okamžitého zásahu súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Otec žiadnym spôsobom súdu nepreukázal dôvody, pre ktoré by mala byť maloletá neodkladne odovzdaná do osobnej starostlivosti otca. Otec odôvodňuje potrebu okamžitého zásahu súdu pri zmene existujúcej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností potrebou zmeny školy, ktorú maloleté dieťa navštevuje s poukazom na miesto aktuálneho bydliska maloletej v domácnosti otca v návaznosti na požívanie alkoholu alebo iných návykových látok matkou dieťaťa. Otec však k návrhu nepripojil žiadne listiny, ktoré by osvedčovali pravdivosť jeho tvrdení. Podľa názoru súdu v danom prípade je na mieste potreba náležitého dokazovania, ktoré je možné vykonať len v konaní vo veci samej. Vzhľadom na rozumovú vyspelosť maloletej A. a nesporne aj na jej vek, pre taký závažný zásah súd považuje za nevyhnutné ju minimálne vypočuť. Rozhodovanie o neodkladnom opatrení však nevytvára časový priestor na takéto dokazovanie. Súd nemôže o neodkladnom opatrení rozhodnúť iba na základe nepreukázaných a ničím neosvedčených tvrdení otca o ním tvrdenom požívaní alkoholu, prípadne iných omamných látok matkou maloletej. Otec žiadnym spôsobom svoje tvrdenia neosvedčil. Len na samotných tvrdeniach účastníka nemôže byť založené súdne rozhodnutie.

23. Tvrdenie otca o naliehavosti neodkladnej úpravy pomerov formou odovzdania dieťaťa do osobnej starostlivosti otca je v zjavnom rozpore s faktickým stavom tvrdným otcom. Nemožno inej osobe uložiť povinnosť odovzdať maloletú A. do osobnej starostlivosti otca, keďže otec má dieťa pri sebe. Maloletá je od 26.12.2023 v jeho faktickej starostlivosti. Otec neosvedčil, ba ani netvrdil, že ho matka, prípadne iná osoba v starostlivosti o maloletú A. ruší. To je ďalší dôvod, pre ktorý nemožno návrhu vyhovieť.

24. Zároveň chýba naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov. Sám otec v návrhu tvrdí, že o ním tvrdných problémoch s požívaním alkoholu matky vie minimálne od mája 2023, Napriek tomu, že od tej doby uplynulo už viac než sedem mesiacov, otec situáciu doposiaľ neriešil a ani v čase rozhodovania súdu o jeho návrhu na neodkladné opatrenie nepodal návrh vo veci samej.

25. V neposlednom rade, pokiaľ otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil potrebou zapísania dieťaťa do školy v C. D., ani v prípade, ak by súd jeho návrhu vyhovel, situáciu súvisiacu so zmenou školy dieťaťa by to žiadnym spôsobom neovplyvnilo. Na dosiahnutie otcom sledovaného cieľa je potrebné zvoliť iný právny prostriedok. Otec neosvedčil, že matku na súhlas so zmenou školy dieťaťa čo i len vyzval.

26. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, keďže nebola osvedčená potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov v zmysle návrhu otca, súd jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

27. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. V zmysle § 331 ods. 1 veta druhá CSP, ak bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí súd ostatným stranám nedoručuje.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v štyroch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.